

gørelse kan træffes i Udvalget uden de nævnte Partiers Samtykke. Desuagtet maa Flertallet anerkende, at der i Lovforslaget i Lighed med, hvad der var foreslaaet i det private Lovforslag, er optaget Bestemmelse om Nedsættelse af dette Rigsdagsudvalg og om de Opgaver, som det er Hensigten at give det, og det kan vel forventes, at under Udvalgets Forhandlinger og dets Indstillinger vil saglige Hensyn i højere Grad end politiske gøre sig gældende. Naar Talen er om de Bilag, som ledsager Lovforslaget, kan jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at det undrer mig, at Ministeriet har fundet Bilag Nr. 6 egnet til at optrykkes til Vejledning for Landstinget. Dette Bilag indeholder et Svar fra den overordentlige Kommission af 8. August 1914 og gaar ud paa, at det ikke er tilraadeligt at ophæve Loven af 7. August tillige med *alle* de til denne knyttede gældende Forordninger og administrative Bestemmelser, før den endelige Fredsslutning har fundet Sted, eller Handelsblokaden er hævet. Det forekommer mig ikke, at denne Meddelelse kan have Interesse i denne Sag, thi mig bekendt er der ikke nogen, der foreslaar, at Loven og alle de Bestemmelser, der knytter sig til den, skal ophæves. Det tidligere Lovforslag og alle de Tanker, der har været fremme under Forhandlingerne om denne Sag, har gaaet ud paa, at efter at Loven var ophævet, skulde der tages Bestemmelse om, hvilke Foranstaltninger det maatte anses for nødvendigt fremdeles at opretholde; ingen har tænkt paa foreløbig at ophæve dem alle.

Jeg skal paa Flertallets Vegne anbefale de stillede Ændringsforslag og, naar de er vedtagne, Lovforslaget til videre og hurtig Fremme.

Harald Jensen: Det under Nr. 1 stillede Ændringsforslag kan man, som den ærede Ordfører sagde, ikke have noget imod, og det kan jeg altsaa godt anbefale. Derimod maa jeg anbefale, at man stemmer imod Ændringsforslag Nr. 2. Den ærede Ordfører udtalte, at den 1. Juli gav en rigelig Frist. Jeg er ikke sikker paa, at dette er rigtigt. Den 1. Juli vil en Del af Bestemmelserne være bortfaldet, og saa er det let at komme over Resten, mente den ærede Ordfører. Hvorfra ved man det? Der henvises til, at Krigen er forbi, og at den endelige Fred nærmer sig, og det kan vel ogsaa være rigtigt nok, men der er jo ogsaa andre Forhold, der dukker frem rundt om-

kring. Under Krigsaarene har det været saaledes, at forskellige Magter satte os paa Ration og forholdt os Varer, saaledes at vor Virksomhed generedes i en ganske betydelig Grad; da *vilde* man ikke sende os Varer. Forholdene synes nu ude omkring i Landene at ændre sig derhen, at man ikke *kan* sende os Varer paa Grund af indre Uroligheder, og vi kan da atter blive henvist til os selv og komme under ganske lignende Forhold som, medens Krigen endnu stod paa. Den nærmeste Fremtid tegner slet ikke saa godt i den Henseende, og derfor er jeg ikke sikker paa, at denne Frist indtil 1. Juli er rimelig eller blot nogenlunde antagelig.

I Betænkningen, som væsentlig indeholder det samme, som den ærede Ordfører udtalte, henvises til, at Loven af 7. August „holder Udfoldelsen af det frie Initiativ og den frie Næringsdrift under et stærkt og hemmende Tryk“. Dette kan jeg ikke indrømme. Hvis det frie Initiativ ikke havde begaaet Misbrug, kunde der maaske være nogen Grund til at tale saaledes, men naar vi ser tilbage paa de Aar, som er gaaet, og ser, hvorledes det frie Initiativ og den frie Næringsdrift har udviklet sig til Trods for det Tryk, som Loven af 7. August har lagt derpaa, er man klar over, hvorledes det vil komme til at se ud, hvis denne Lov skulde forsvinde for tidligt og det frie Initiativ faa Lov til at udvikle sig saaledes, som det har vist Tendens til og ogsaa vist Tendens til i den senere Tid. Hvis Loven af 7. August bliver ophævet for tidligt, tror jeg, at der vil blive givet Rum for megen og stærk Udbygning af Befolkningen; Udbygningen tynger allerede stærkt, men den vil saa komme til at tynde endnu stærkere.

Dernæst udtalte den ærede Ordfører, at det var Flertallets Overbevisning, at Rigsdagen altid vilde give de Bestemmelser, der var nødvendige for at beskytte Befolkningen, og antydede, saa vidt jeg kunde høre, at Loven eventuelt kunde fornyes. Ja, det er rigtigt nok, det kan man jo sige; men uden at jeg i nogen Henseende skal drage Flertallets gode Villie i Tvivl, vil jeg sige, at det er dog kun fagre Ord i Øjeblikket, det er kun Ord, det er Løfter, som vi mere eller mindre kan stole paa, men det er ikke andet end Løfter. Den eneste Betyggelse, som Befolkningen har, er den, at der eksisterer et Tilsyn med „det frie Initiativ og den frie Udfoldelse af Næringslivet“, saaledes at disse ikke misbruger, udbytter Befolkningen. Og det er af Frygt